

◆ Čínští komunisté přitvrzují v boji proti náboženství

Oficiálně ateistická Čína hodnotí jako škodlivá všechna náboženství, a stát proto kontroluje činnost věřících včetně aktivit duchovních. Perzekuci jsou postiženy všechny křesťanské církve působící v Číně, které zde dohromady tvoří druhé nejrozšířenější náboženské vyznání po čínské variantě buddhismu. V zemi probíhá pálení Biblí, odstraňování křížů z veřejného prostoru, instalování kamerových systémů do církevních budov, ničení poutních cest, zneuctívání hrobek, uzavírání církevních školek, zákazy slavení Vánoc, a dokonce i bourání kostelů.

Křesťané jsou nuceni podepisovat potupná prohlášení o své apostázi (odpadnutí od víry) pod hrozbami vyloučení ze škol či zaměstnání, ztráty sociálních dávek nebo ukončení nájemních smluv. Za nezanechání "vzporných aktivit" lidem hrozí, že budou posláni do "převýchovných" táborů, kde se naučí být věrní komunistické ideologii.

Kostely, které unikly zkáze, zdobí povinně čínská vlajka a nápisy typu "Vyučujte věřící v souladu s vynikající čínskou tradiční kulturou". Strana si totiž nepřeje, aby lidé věřili v Boha, protože to vede k oddanosti církvím, a nikoliv socialistickým principům. Kromě tajných shromáždění na horách a rozesílání protikomunistických letáček reagují křesťané mnohdy i fyzickými blokádami před budovy a dělníky připravenými demolovat jejich chrámy. V případě katedrál v Sanjiangu nicméně úspěšní nebyli.

◆ Policejní stát kontroluje muslimy na každém kroku, i u nich doma

V provincii Sin-tiang sice žije jen 1,5 procenta čínské populace, přesto každé páté zatčení proběhne právě v této oblasti - v roce 2017 bylo z celkového počtu 22 milionů obyvatel zadrženo 227 tisíc lidí. Důvod je prostý: žije zde muslimské etnikum Ujgurů. Čínské úřady omlouvají své represivní aktivity vůči muslimům bojem proti terorismu. Neustále se rozšiřující řady čínských policistů žijí, jedí a studují s vybranými místními rodinami v jejich domovech, kterým také předčítají ze státních novin v rámci "rozšiřování socialistických myšlenek".

V roce 2016 se tajemníkem stranického výboru provincie Sin-tiang stal Chen Quanguo, který předtím působil na stejné pozici v Tibetu. V rámci svých protináboženských aktivit zakázal muslimům postit se během ramadánu, oblékat burky, pojmenovávat své děti tradičními islámskými jmény apod. Další formou útisku jsou biometrické údaje (se zařazením do kategorií) obsažené ve všech občanských průkazech, které úředníci namátkově ověřují. Občan bílé čili bezpečné kategorie se může relativně volně pohybovat. Žlutá barva již přináší omezení, například je třeba žádat lokální úřady o povolení k cestě do jiného města či vesnice. Červeně klasifikovaní občané jsou na úrovni středověkých nevolníků a nesmějí opouštět svá bydliště ani při zdravotních komplikacích. Většina lidí, která absolvovala "převýchovu" v táborech, je označena právě rudě. Podobně jako u kostelů se i na přeživších mešitách objevily čínské vlajky, komunistické slogany a bezpečnostní kamery.

◆ Převýchova extremistů a separatistů se daří prostřednictvím "vzdělávání"

Odhaduje se, že pět až deset procent Ujgurů, tedy možná i milion z nich, skončilo v "převýchovných táborech". Věřící musejí v táborech popírat své náboženské citění, kritizovat sebe i své blízké a vzdávat díky vládnoucí straně. Neuposlechnutí se trestá samotkou, bitím, uzavíráním do železných konstrukcí bez možnosti pohybu a odpíráním jídla, málokdo ale vydrží psychický nátlak.

V táborech mají vězni v pokojích čtyřicet až osmdesát spolubydlicích. Vstávají před úsvitem, aby zazpívali čínskou hymnu a vztyčili vlajku. Pak se učí písničky jako "Bez komunistické strany není nová Čína", mandarínskou standardní čínštinu a čínskou historii, která obsahuje i pasáže o tom, jak komunisté v 50. letech osvobodili zaostalé Ujgury z otroctví. Vše se vštěpuje do hlavy pomocí zdoluhavých několikahodinových opakování. Po skromném jídle se děkuje straně, vlasti a prezidentovi.

Dostat se do "převýchovného" tábora je celkem jednoduché, stačí se modlit v mešitě v jiný den než v pátek či mít verše z Koránu v mobilu. To vše je považováno za extremismus a šíření separatistických materiálů. V táboře ale končí i negramotní farmáři, kteří se proviní tím, že neumějí mluvit mandarínsky.

Uvězněním obvykle nepředchází žádné soudní řízení a rodiny nejsou o zadržení jejich člena informovány, neboť čínské úřady nepovažují převýchovu za trest v právním slova smyslu. To vytváří paranoii mezi Ujgury v zahraničí - exulanti často neorganizují žádné demonstrace, protože se bojí, že je Číňané vyfotí a vyvodí z akce patřičné důsledky jejich rodinám.

- ◆ 1. Na vhodné mapě vyhledejte provincii Sin-t'iang. Se kterými zeměmi hranice této provincie sousedí?

- ◆ 2. Rozdělte se do skupin po 4 až 5 žácích. Na základě v článku vyjmenovaných zákazů a příkladů potlačování osobních svobod společně vytvořte seznam činností a jiných skutečností, které jsou v životě vašich rodin běžné, ale v Číně by mohly znamenat problémy s úřady nebo nucený pobyt v převýchovném táboře.

- ◆ 3. Satelitní snímky, dostupné např. na Google Maps, ukazují velikost táborů i jejich rozšiřování během posledních let. Největší z nich leží v distriktu Dabancheng (provincie Sin-t'iang) a odhadem pojme až deset tisíc lidí, což je plných 20 % celkového počtu obyvatel v oblasti. Jejich rychlé plnění ilustruje např. fakt, že z vesnice Aqsaray bylo odvečeno 40 procent obyvatel obviněných z náboženského fanatismu. Z jiných zdrojů bylo zjištěno, že jen v roce 2017 se v Kašgaru, největším městě provincie Sin-t'iang, postavilo 18 nových sirotčinců.
 - a) Jak podle vás tyto dvě informace o růstu táborů a zvyšujícím se počtu sirotčinců souvisejí?

 - b) Jak může tento společenský jev ovlivnit budoucnost Ujgurů?

- ◆ 4. Ve všeobecné deklaraci lidských práv se mimo jiné hovoří o těchto základních svobodách. Které ze zmíněných článků nejsou podle textu v Číně dodržovány? Najděte v textu pasáže, které nedodržování deklarace potvrzují.
 - Každý má právo na život, svobodu a osobní bezpečnost.
 - Nikdo nesmí být držen v otroctví nebo nevolnictví.
 - Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu.
 - Všichni jsou si před zákonem rovni a mají právo na stejnou ochranu zákona bez jakéhokoli rozlišování.
 - Všichni mají právo na stejnou ochranu proti jakékoli diskriminaci.
 - Každý má právo, aby mu soudy poskytly účinnou ochranu proti činům porušujícím základní práva.
 - Nikdo nesmí být svévolně zatčen.
 - Nikdo nesmí být vystaven svévolnému zasahování do soukromého života, do rodiny, domova nebo korespondence, ani útokům na svou čest a pověst. Každý má právo na zákonnou ochranu proti takovým zásahům nebo útokům.
 - Každý má právo volně se pohybovat a svobodně si volit bydliště.
 - Každý má právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženství.
 - Každý má právo na svobodu přesvědčení a projevu.
 - Každý má právo, aby se účastnil vlády své země přímo nebo prostřednictvím svobodně volených zástupců.

- ◆ 5. Ani původní východoasijská náboženství nejsou ušetřena represí. V Tibetu, jehož náboženský vůdce dalajlama pobývá v indickém exilu, a představuje tedy "nebezpečný cizí vliv", zastrašují úřady obyvatele policejním násilím. Klášterní život je omezený na minimum, některé chrámy neunikly demolicím a masovému vyhánění duchovních. Buddhistické chrámy musejí mít vyvěšenou čínskou vlajku a propagandistické plakáty, včetně slavného kláštera Šaolin z pátého století, ve kterém se zrodilo kung-fu. Pokuste se uvést obdobné příklady propagandy, které znáte z vyprávění rodičů či prarodičů k tomu, jakým způsobem se snažila komunistická moc vymývat lidem mozky před změnou režimu v roce 1989.

- ◆ 6. Jaké cíle podle vás mohou čínští komunisté sledovat, když se snaží prostřednictvím krutých metod vykořenit kulturu, zvyky, víru i jazyk obyvatel kontrolovaných provincií?